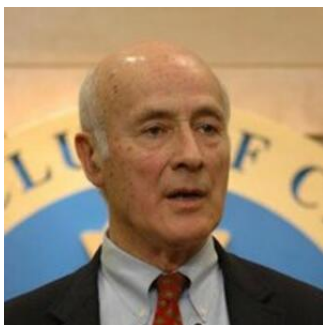

Крај глобализације?

Пише: Џозеф С. Нај
понедељак, 01 мај 2023 10:32

Крајем прошле године Морис Чанг, легендарни оснивач водећег тајванског (и свјетског) произвођача полупроводника, објавио је да је “глобализација скоро мртва”. У свијету у којем се функционисање глобалних ланаца снабдијевања ремети због ковида-19 и јачања кинеско-америчког ривалства, цијели низ коментатора понавља то мишљење, а многе компаније су кренуле у реорганизацију и почеле да набављају робу из оближњих земаља. Али, било би погрешно закључити да је глобализација окончана. Многи детаљи из историје објашњавају зашто то није тако.

Глобализација је једноставно повећана међусобна зависност на међуконтиненталном а не на националном или регионалном нивоу. Сама по себи она није ни добра ни лоша, има многе димензије и, наравно, није нешто ново. Климатске промјене и миграције доприносе ширењу човјечанства по планети још од кад су наши преци почели да напуштају Африку прије више од милион година; многе друге врсте радиле су то исто.

Слични процеси увијек доводе до појачане биолошке интеракције и међузависности. Куга, која почела у Азији убила је трећину становништва Европе у периоду од 1346. до 1352. године. А када су Европљани стигли на западну полулопту у XV и XVI вијеку, њихови патогени десетковали су добар дио аутохтоног становништва. О војној глобализацији може се говорити бар од времена Ксеркса, а затим и Александра Великог чије се царство захватало три континента. И, разумије се, сунце никада није залазило у Британској империји XIX вијека. Паралелно су се на свим континентима шириле велике религије - то је била социокултуролошка форма глобализације.

Крај глобализације?

Пише: Џозеф С. Нај
понедељак, 01 мај 2023 10:32

© 2023 by Joseph S. Naj. All rights reserved. This document is the property of Joseph S. Naj and is intended for personal use only. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or by any information storage and retrieval system, without the prior written permission of Joseph S. Naj.

Крај глобализације?

Пише: Џозеф С. Нај
понедељак, 01 мај 2023 10:32
